

1. עשויות Bereishit 18:7, Shemuel II 19:25

2. Rashi to Shemuel I 25:24

מתחלה אמרה כך כדי שיטה אוזן לדבריה, ולסוף אמרה לו האמת...

At first she said this so that he would turn his ear to her words, and in the end she told the truth...

3. Malbim to Shemuel I 25:24

הנה נבל זה כאין נחשב, יש לו עושר ונכסים ולא השליטו האלקים לאכל ממנו, ומה שנודע בשם לאיש שוע הוא על ידי, ולולא הייתי אשתו לא היה אדוני שולח אליו, וא"כ עקר העון בי...

This Naval is as nothing. He has wealth and assets, and Gd has not empowered him to eat them [due to his stinginess]. He is known as a generous person because of me; were I not his wife, my master would not have sent to him. So the essential guilt is with me...

4. Malbim to Shemuel I 25:25

הבזיון לא יהיה רק מאיש נכבד ובין השווים, לא מאיש פחות ונקלה שלא יחושו לבזיונו. והנה נבל זה הוא נקלה בעיני הבריות, כי נבל שמו. וכן הוא נקלה מצד עצמו, כי נבלה עמו...

Shame only comes from an honour person or from equals, not from someone lowly and disgraced, for whose scorn no one is concerned. This Naval is scorned by people, for his name is Naval. And so he is scorned in himself, for his deeds are repulsive...

5. Ralbag to Shemuel I 25:26

ואמרה עם שבועתה מה שיוורה שהיא בלתי יראה שישחית דוד בעלה וביתה, אך הוא מפורסם אצלה שכבר ימנע דוד מזה אחר הפיוס אשר פייסה אותו. And she said with her oath that which would indicate that she did not fear that David might destroy her husband and her home. It was well-known to her that David would refrain from this once she calmed him.

6. Abarbanel to Shemuel I 25:26

שלא נמנעה מיתת נבל במקרה, או מפאת תחנוני לפניך, אבל האלקים בשמים רצה וסבב שלא תמיתוהו, והוא יתברך היה המונע ממך מיתתו לא אני, וזהו "חי ד' וחי נפשך וגו'", "שד" הוא הסבה העצמית אשר מנעך מבוא בדמים... ואם הוא יתברך המונע ממך מיתתו, מבואר הוא שלא יחפוץ בזה ושאינ הריגתו טוב וישר בעיניו...

Naval's death was not averted by happenstance, or by my plea before you, but Gd in Heaven wanted and caused that you not kill him, and He was the One who stopped you from killing him, not me. This is, "By Gd's Life and by your life," for Hashem is the cause who prevented you from entering blood... And if He stopped you from killing him, it is clear that He does not wish it, and killing him is not good and righteous in His eyes...

7. Talmud, Megillah 14a-b

אמרה לו וכי דנין דיני נפשות בלילה? אמר לה מורד במלכות הוא ולא צריך למידייניה. אמרה לו עדיין שאול קיים ולא יצא טבעך בעולם!

She said to him: Do we judge capital cases at night? He replied: He is a rebel against the throne, and there is no need to judge him [by day – Tosafot]. She replied: Shaul is still alive, and your coin has yet to circulate!

8. Radak to Shemuel I 25:28

בית נאמן - כתר גומו מלכו קיימא ודרך נבואה אמרה זה כי היא אחת משבע נביאות על דעת רז"ל ויש לפרש כי היה הדבר נשמע ונודע בישראל...

"An enduring house" – As in the *targum*, "An enduring monarchy." She said this prophetically, for she was one of the seven [scriptural] prophetesses according to the Sages. Or one could explain that [David's royal status] was heard and known in Israel...

9. Abarbanel to Shemuel I 25:29

עם היות שקם אדם לרדפך ולבקש את נפשך (רמזה בזה לשאול שהסגירו בידו האלקים במערה ולא רצה דוד לשלוח ידו בו לפי שלא חפץ להתגאל בדם בני ישראל) וזהו ורעה לא תמצא בך מימך עם היות שקם אדם לרדפך ומפני זה היה לך להרגו, כי היה ענין מעשה המערה מפורסם בכל ישראל.

Even when someone rose to pursue you and sought your life. (She hinted to Shaul with this, as Gd gave him into his hand in the cave, and David did not want to send his hand against him because he did not want to be contaminated with the blood of Jews.) And this is "And wickedness will not be found in you all your days" – even when someone rose to pursue you, so that you should have killed him. For what happened in the cave was well-known throughout Israel.

10. Rashi to Shemuel I 25:28

לא נאה לך לעשות שלא כדין להוציא לעז על מלכותך:

It is not appropriate for you to act illegally, creating gossip against your reign.

11. Malbim to Shemuel I 25:28

אין מהראוי שתתערב בין מלחמותיך מלחמה לכבודך שאינה מלחמת מצוה או חובה, רק מלחמת רשות או עבירה, וזה ורעה לא תמצא בך מימך, שאז יאמרו כי נלחמת כפי המקרה כאדם האוהב מלחמה לשפוך דם כפי שיוזמן:

It would be unworthy for you to mix among your wars a war for your own honour, which is not a mitzvah war or an obligatory war, only a discretionary war or a transgression. This is "And may wickedness not be found in you all your days," for then they will say that you fought according to [any] circumstance, like a person who loves war, spilling blood as it comes to hand.

12. "Bound in the bond of life"

- Safe from your enemies (Radak)
- Gentle death, with honour (Sifri Zuta 27:12)
- The next world (Shabbat 152b)

13. Talmud, Shabbat 152b

נשמתן של צדיקים גנוזות תחת כסא הכבוד, שנאמר "והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים", ושל רשעים זוממות והולכות, [ומלאך אחד עומד בסוף העולם ומלאך אחר עומד בסוף העולם, ומקלעין נשמתן זה לזה], שנאמר "ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע."

The souls of the righteous are stored under the Divine Throne, as it is written, "The soul of my master should be bound in the bond of life," and the souls of the wicked are imprisoned, and one *malach* stands at one end of the universe and the other at the other end, and they catapult these souls from one to the other, as it is written, "And the souls of your enemies will be catapulted in the bowl of the catapult."

14. Rabbi David ibn Avi Zimra, Responsum 8:87

שאלה: ילמדינו רבינו מאמר במדרש משלי קשה עלינו להולמו ז"ל, אחת נשמתן של צדיקים ואחת נשמתן של רשעים חוזרות ויורדות ומטרפות לארץ, שנאמר ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע, וזה הפך קבלתינו, ועוד [מה] שהביא ראיה היא לנשמת הרשע, אבל נפש הצדיק למה תהיה מטורפת ומנא ליה.

תשובה: הנה נמצא לר' אליעזר מאמר הפך זה וז"ל, ר' אליעזר אומר נשמתן של צדיקים גנוזות תחת כסא הכבוד שנאמר והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים, ונשמתן של רשעים מטורפות למטה שנאמר ואת נפש אויביך וכו' [שבת קנ"ב ע"ב]. אבל דע שיש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים במדה זו, כגון... שנכשלו בעבירה שהדין נותן בה שיצטרך לגלגול, עד שתושלם בהם הכוונה האלהית כפי משפטו הצדק, דכתיב וחשב מחשבות בלתי ידח ממנו נדח. ובהכי איירי במדרש משלי, וה"ק, אחת נשמתן של צדיקים הצריכות למדה זו, ואחת נשמתן של רשעים, חוזרות ויורדות ומטרפות לארץ, והוא רמז למדה שאמרנו...

Question: The following midrash is hard for us to understand: "The souls of the righteous and the souls of the wicked alike return, descend and are buffeted about in the world, as it is written, 'And may the souls of your enemies be slung in the bowl of the sling.'" This is the opposite of our tradition! Further, the proof brought applies to the wicked one's soul – why should the righteous one's soul be buffeted about? What is his source?

Answer: Indeed, we find that Rabbi Eliezer [Shabbat 152b] said the opposite: "The souls of the righteous are stored under the Divine Throne, as it is written, 'May my master's soul be bound in the bond of life,' and the souls of the wicked are buffeted below, as it is written, 'And may the souls of your enemies, etc.'" However, know that there are righteous people who receive as do the wicked in this matter... such as those who stumbled in a sin which mandates reincarnation until they fulfill the Divine will, according to His justice. Thus it is written (Samuel II 14:14), "He devises plans, lest anyone be pushed away." Thus that midrash said that both the souls of the righteous which need this, and the souls of the wicked, return, descend and are buffeted about in the world, hinting at what we have said...

15. Rabbi Judah Loew (Maharal), Comments to Shabbat 152b

הרשע אשר היה הולך במעשיו לקצה הפך הצדיק אשר לא סר מן היושר ומן נקודה האמצעית, ולכך מלאך אחד עומד בסוף העולם ואחד בסוף העולם כפי מעשיו אשר הלך לקצה, והקצוות הם שנים ולכך אין לו מנוח, כי כאשר תדע ותבין בחכמה עמוקה אין לקצה [מנוח]. ולפיכך המלאך שהוא עומד בסוף העולם אינו מקבלו בעבור שהוא שייך ומצטרף אל הקצה... ולפיכך מקלע אותו אצל קצה השני...

The wicked person who goes to extremes in his deeds, the opposite of a righteous person who does not stray from the straight path and the middle point. Therefore, a *malach* stands at one end of the world and another at the other end, just as he went from one extreme to the other; there are two extremes. So he has no rest, for as you will know and understand with deep wisdom, the extreme has no rest. Therefore, the *malach* who stands at one end does not accept him, for he is associated with the extreme... and so he slings him to the second extreme...

16. Life after death <https://www.yutorah.org/search/?teacher=81072&collection=8519>

17. More similarities *Berachah* in Bereishit 33:11; *eved/shifchah* and *adon* in Bereishit 32-33

18. Abarbanel to Shemuel I 25:30

אם אתה תמנע מהרוג את נבל ומהשחית את ביתו לא תמצא עון אחר מונע אותך מהשגת המעלות האלה העתידות לבוא עליך, ובוזה רמזה שאם יהרוג את נבל תהיה מיתתו לפוקה ולמכשול לפניו ויענש עליו בהכרח, אם בעולם הזה בענין המלכותו, ואם בעולם הבא בקבול שכרו...

If you will refrain from killing Naval and destroying his house, you will not find another sin that will keep you from achieving these heights which are your due. With this she hinted that if he would kill Naval, his death would be a stumbling block before him and he would certainly be punished, whether in this world regarding his reign or in the next world in receiving his reward...

19. Malbim to Shemuel I 25:30

שכבר ימצא שאול זכות במעשה הזה שרודף אותך כדון, כי שפכת דם חנם, כי עדיין לא הגעת למלכות.

וגם כמ"ש חז"ל [ע"י ירושל' סנהדרין ב:ג ומד' שמואל ג:א] שאם יבא דין לפניך שהעני בקש צדקה מן העשיר והרגו על שסרב מלתת לו, לא תוכל לעשות בו משפט, כי גם אתה עשית כזאת.

For Shaul would already find merit via this deed, that he is pursuing you justly, for you spilled innocent blood, for you had not achieved the throne yet.

Also, what the Sages said [see Yerushalmi Sanhedrin 2:3 and Midrash Shemuel 53:1] that if a case would come before you in which a pauper sought tzedakah from a wealthy person, and [the pauper] killed him for refusing to give to him, you could not practice justice in it, for you also did this.

20. Talmud Yerushalmi, Sanhedrin 2:3

"לפוקה" פיקפוקי דברים היה שם. א"ל כד תפוק פקפוקתך יהו אומרים עליך שופך דמים את! "ולמכשול עון" אתה עומד להכשל באשת איש, מוטב אחת ולא שתיים...

21. Abarbanel to Shemuel I 25:31

שאז בימים ההם תזכור זאת העצה הנפלאה אשר נתנה לך האשה הזאת וישמח לבך בזה, כי תמצא עצמך נקי מרציחת נפש שהיה דעתך להרגו. ולפי שאז תהיה נקי המחשבה תדע ותבין שבצדק כל אמרי פי. וגם אפשר לפרש וזכרת את אמתך שמלבד כל הטענות האלה שזכרה תזכור עוד אותה שאם יהרוג את נבל וישמיד את ביתו עליה תהיה הרעה והיא תסבול אותה ועליה תשפוך חמתו, ולכן בעבורה ראוי שיחדל מזה. ורבותינו ז"ל אמרו שנבאה בזה שימות מהרה נבל ושיזכרה דוד ללקחה לו לאשה כמו שהיה אחר כך...

22. Talmud, Megillah 14b

שפיל ואזיל בר אווזא ועינוהי מיטייפי.

23. Talmud Yerushalmi, Sanhedrin 2:3

וכיון שפקרה עצמה פגמה הכתוב. בכל קרייא את קריי אביגיל בר מהדין פסוקא [שם לב] "ויאמר דוד לאביגיל ברוך ד' וגו'".